

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
СПРАВИ ОГОЛОШЕНЬ
ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

_____

Звичайно, в інійці праїні, менше вирослені політично й морально, після такого нечуваного кроку, який зробив Мекдональд із своїми товаришами, було б багато крику на „зрадників“, „наймитів капіталу“, „якобів імперіалізму“ і т. д. на адресу Мекдональда та його малої групи прихильників. Але в Англії уміють відраховати особисте від ідеологічного. Орган англійської преси „Daily Herald“ критикує

Сильна піна

яку видає мильце до зубів ОДОЛЬ — чистить основно зуби і надає їм блискучу білину. — Мильце ОДОЛЬ приємне і не дразнить ясен.

діяльність Мекдональда, але наперед зазначає, що не підозріває чесності поглядів і щирости намірів бувшого провідника робітничої партії.

Справа внутрішніх відносин в Англії має для нас, українців, неабияке практичне значіння. Можемо сказати, що також *nostra res agitur* у тій боротьбі до англійського парламенту.

Не треба забувати, що з англійських політичних партій єдиною робітничою партією, на чолі з бувшим міністром закордонних справ Артуром Гендерсоном поставилася без застережень в обороні прав українського народу. Треба взяти на увагу, що англійська консервативна преса на чолі з найбільшим щоденником "Times" не займає до нас прихильної позиції. В контрасті до цього стоять такі діла членів робітничої партії, як посол Сесіль Мейлон (Cecil Malone), який дав свої передмови до книжок, що описують положення українців, як доповіді послів Дейвіса і Барра, що вийшли оце в Лондоні, про ситуацію у Сх. Галичині. Уже тепер, після відходу Гендерсона від влади, та справа, про яку ми сподівалися почути об'єктивне і авторитетне слово Союзу Народів, ніби припала, навіть міністр закордонних справ лорд Рідінг не був у Женеві на останній сесії Союзу Народів.

Це мусимо ствердити, як факт, що англійське робітниче правительство не дивилося крізь пальці на вчинки диктатур у Європі і завжди старалося обороняти інтереси слабших і покривлених. Цього не можна сказати про політику консервативної партії, яка була схильна легковажити інтереси західно-української людности задля притягнення Польщі до протибільшовицького блоку.

Ми знаючи добре, що польсько-російське суперництво фатально розвивалося і буде розвиватися коштом українського народу, його праці та природних багатств української землі, не можемо бути до цих справ рівнодушними і байдужими.

Тому природно, що й у Англії шукаємо прихильників у тих силах, які щиро й недвозначно нам сприяють.

В. Подорожній.

Нові податки.

Засідання скарбової комісії сойму. — Виступ посла З. Пеленського. — Поради й перестороги — як горох об стіну...

В середу, 7. ц. м. почали радити комісії сойму над переказаними їм пленумом сойму урядовими проектами законів. І так засідала комісія правнича, адміністративна, комунікативна, бюджетова та скарбова. Як відомо, уряд приготував чисту інфляцію нових податків, якими хоче рятувати Польщу від кризи. Нове обтяження податками широких мас має дати урядові нові гроші, має зрівноважити дефіцитний бюджет. І так виплинули від уряду проекти: 1) новела до доходного податку, 2) надзвичайний додаток до податку доходного, або т. зв. податок кризи, 3) податок від вина і сиченого меду, 4) податок від пива. Крім цих податків вже після засідання сойму доручено президії сойму ще цілий ряд нових податкових внесків, — податок від нерухомостей, податок від льокалів, податок від електричного освітлення, підвищення стемплевих оплат, новела до промислового податку (оборотного) і т. д. Цей цілий ряд податків має обтяжити населення новими 100 мільонами золотих.

Дня 7. жовтня ц. р. скарбова комісія розглядала дві новели до доходних податків. Перший проект — це зміна дефініції, що таке "тантієма", себто винагороди, які доходять до величезних сум для членів надзирних рад та ревізійних комісій різних акційних спілок. Дотеперішній закон не означував докладно, що треба розуміти під словом тантієма і від вплачування податку від тих великих доходів наповне члени надзирних рад уміли відхилитися. Як відомо, тантієми для поодиноких осіб, членів надзирних рад, акційних спілок і т. п. дуже часто виносять по 100 і більше тисяч (!) у рік. З недокладного означення в законі, що це тантієма, вийшло таке, що в р. 1928-29 стягнули всіх податків у цілій Польщі від тантієм 277.952 зол., а в р. 1929-30 лише 245.078. Цього вже було забагато і урядові, тому уряд прийшов з проектом, який докладно прецизує поняття тантієми. Доходи держави з податків від тантієм, як каже уряд, принесуть 6 мільонів зол. Проти обтяження податками осіб, що мають найбільші доходи ніхто не має застережень.

Другий податок — як вже сказано "податок кризовий" — має обтяжити широкі верстви населення. В дискусії над цим законопроектом в імені Українського Клубу забрав голос пос. З. Пеленський і виказав, що в часі кризи не можна рятувати державного скарбу новими податками, бо це доведе хіба до збільшення господарської кризи. Навпаки, треба зменшувати податки, коли дійсно хочеться рятувати населення від нужди, а не обтяжувати його новими. Новий законопроект передбачує збільшення доходного податку 0.5

при доході понад 1.500 до 3.00 зол., а від 3.000 до 10.000 зол. 1 прп. Як у нас податкові уряди уміють виказати, хто має 1.500 зол. доходу, то про це вміли би багато розказати наші ремісники, а то і селяни, котрих господарства до 15 гектарів є, згідно з законом, звільнені від доходного податку. Уряди скарбові вже виспеціалізувалися у тім напрямі і всі аізнання податників згори признають недостаточними та опіюють доходи громадян на підставі власних "засах". Отже весь тягар паде на найширші маси населення, які мають доходи заведи на прожиток. Не менше дивно є дальша податкова скаля, бо передбачує 2 прп. додатку для доходів від 10—60 тисяч. Оту скалю треба би відповідно аізнати і це в той спосіб, щоб звільнити зовсім від податку тих, що мають заведи т. зв. мінімум екзистенції.

Арт. 2. цього законопроекту передбачує підвищення доходного податку для службових платень і знову ця підвишка паде на тих, які своєю працею заведи можуть заробити на мінімум екзистенції (2.500 зол. — 3.00 зол. — 0.5 прп. і 3.600—10.000 зол. 1 прп.). Скаля цього нового податку знову не робить різниці між доходами 10.400 зол. та 60.000 зол. і означає від них однаковий процент (2 прп.). Якеж може бути порівняння між 10.000 зол. річного заробітку та 60 тисячами?! Вже сам референт більшости звернувся на це увагу.

Цим новим податком мають бути обложені виключно недержавні службовики, бо уряд каже, що державним урядникам зредуковано і так платню, а забуває, що в неменших сумах зредуковано платню і приватним службовикам. Наложенням нових податків зменшиться знову консумція.

Розуміється, що санаційна більшість, не вважаючи на виводи і перестороги опозиції, прийняла на комісії цей законопроект у другому і третьому читанні.

Завтра буде скарбова комісія розглядати законопроект, який передбачує заплату податків в натур, себто збіжжам і вуглем.

Китай і Япон'я воюють далі.

Секретаріат Ліги Націй дістав телеграфічні звістки від китайської та японської делегації про напружене становище в Манджурії. Нанкінський уряд повідомляє, що японські війська все ще займають деякі місця в Манджурії, де заведи окупаційний режим. Японці знов нарікають, що китайське населення займається граббжжю і виконує атентати. Рада Ліги Націй, що займається цією справою, має зібратися аж 14-го ц. м.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати поштовими марками.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. ЖОВТНЯ 1931.

С. ВОЛРЕНС.

Приємний вечір.

Лілі, служниця панства Голубчиків удруге вже підчас обіду шернула між одною і другою стравою грубий пані Грубці, куховарці:

— Грубо! Наш пан навіть не діткнувся ваших філетиків!

— Ох! Щож це могло би означати, Лілі?

І Грубца зачудувалася. Але Лілі не мала часу хвилюватися, вона вхопила ванілієвий крем і зникла за дверми.

— Грубо! Наша пані навіть не глянула на крем!

Грубца мало не вміла.

— Якто, навіть не покоштувала крему? Щож це коїться? Лілі, ви не знаєте?

Лілі нічого не знала. Спостерігла лише, як панство Голубчики сиділи мовчки проти себе, а їхні погляди ні разу не перехрестились зі собою. А це вже щось означало.

Пані Голубчикова нетерпляче вертіла у пальчиках кульки із хліба. Пан Голубчик поправляв свій цыкер. Врешті він дискретно, але так, щоб жінка побачила, зігнув, стріпав порошник з рукава і сказав:

— Ага, знаєш, нині дають нову драму...

— Та-ак?

І пані Голубчикова зробила міну зачудованої та змушеної.

— Може поїдемо, Макі?

— Мік, прошу тебе, звільни мене від цього! Я нині якось недобре почуваю себе! Маю мігрену, страшно мігрену! — І легенько зітхнула.

— Ах, не може бути, бідна Макі!

І муж жалісно скривився. Ламиво простягнув через стіл свою пухку, як пампушок руку і пальцями діткнувся її золотистого волосся! Та Макі кинулася на спинку крісла.

— Лиши, Мік! Ти знаєш, я не люблю цього... цього міщанства.

Мік винувато посміхнувся і важко підійшов до жінки:

— Я залишуся з тобою, Макі! — І поцілував кінчики її пальців.

— Ох, ні, ні! Мік! Не вляжися мною, прошу тебе. Ти навіть... ти навіть сам поїдь.

— Але, що ти, Макі? Теж! Я гадав, що ти схочеш... Я маю ще нині сотню інтересів!

— Може скорше вернуся до хати і...

— Алеж, коханий Міку! Мені навіть краще буде самій дома. Вір мені, Мік! Я положуся і буду тихесенько лежати! Це мені допоможе! Потерла долонею чоло, але так, щоб не порушити своєї штудерної зачіски.

— Так, це правда! На мігрену — спокій і тиша ідеальний лік.

— Па! Міку!

— Па, моя кохана Макі!

Мік вийшов з хати, зайшов до каварні і просто подзвонив у телефон:

— Галю! Галю! 42-43!

— 42-43? О-о! Це ти, Енрієтко? Так, тут Мік!

Слухай! Я таки вільний! І то на цілісенький вечір! Уяви собі, Макі має мігрену... Правда — це чудове! Що, що? Ти хочеш нині на ревію? Алеж це прегарно складається! Що? Ти хочеш льожі? Ага! Щоби не афішуватися! Алеж добре. Підемо на партер! Га-га-га! Ти все передбачуєш, моя кохана Енрієтко! Отже за годину в тебе? Цілую твої чудові очка!

А Макі за той час випрямилася на канапі і кликнула в пів-голос:

— Ідіот!

Станула перед зеркалом і потягнула карміном уста. Потім підбігла до телефону.

— Галю! 21-57! Так! О, це ти! Направду ти Коко? Сам? Ти страшенно легкодупний, Коко! Алеж за ніщо в світі, Коко! Розумієш? Я нині вільна! Так, так! Я якось перехитрила Міка! Я сьогодні страшно хочу піти на ревію! Візьму свою

нову сукню! Ти її ще не бачив! Нині від кравця. За ніщо в світі! Я до льожі не піду! Ти скомпромітуєш мене! Но, добре! Макі потиснула дзвінок і на порозі станула Лілі.

— Швидко, швидко, Лілі! Одягай мене!

Голубчикова вертілася, як дзига, поверталася на всі боки, присідала, витягала то одну то другу ніжку, випробувала кожнісенький рух тіла.

— Через тебе я готова спізнитися! Скоріше! За той час Енрієта трошки марудила нині і три сукні міняла, заки на одну рішилася. Мік мусів тихо сидіти з одною собачкою Сісі і під савом чести не дивитися у бік Енрієти.

— Енрієтко, спізнимося!

— Ох, Мік, який ти неможливий! Таж я не піду без сукні.

Енрієта підбігла до Сісі, поцілувала її в мордочку, а Міка в чоло.

Прийшли до театру саме тоді, коли Шарльота Верн виводила танго. Ніщо — лиш стіна із чорного оксамиту, а на її тлі Шарльота у стилевому костюмі — як амія.

— Це чудове, Мік, правда?

Мік нагнувся і поцілував Енрієту в долоню. І так сиділи вони притулені до себе, задивляючись захоплені. Всеж таки Мік за хвилину почав нетерпляче вертітися на кріслі.

— Енрієто! Страшенно не люблю закоханих заречених у прилюдних місцях!

— Про кого ти говориш, Міку?

— Ах, поглянь лише на право, ото! зараз коло нас, уже з десять хвилин стискають собі руки! Це ідіотичне.

Враз гонг гекнув, як пес на ланцюгу, музика вірвалася, наче шнурок до сушення білизни. Шарльота зникла, а салю залляло біле море світла.

Енрієта і Мік поглянули в бік ідіотичної пари і закаменіли.

По сусідстві сиділа Макі і захоплена тремтінням Кока.

Франція підтримує еспанську валюту.

Державний еспанський банк дістав від державного банку Франції нову боргову гарантію на 1 мільон 200 тис. золотих фунтів. Банкові кола в Еспанії невдоволені тим, що Франція поставила зобов'язання, щоби звернути їй позичку не чеками на Лондон, а в золоті.

СОНЦЕ

ЖІНКА НА МІСЯЦІ.

Богданівка 2

РІФФ НАРЕПІТІ САМ!

ОСТАННІ ВІСТІ

НАД ЧИМ РАДИТИМЕ СОЙМ.

Пленарне засідання союму зачнеється в 3 год. попол. в п'ятницю. На денному порядку є звіти: комісії охорони праці молодих людей і жінок; скарбової комісії про зміну закону про платні державних службовиків, війська, суддів і прокураторів; адміністративної комісії про організацію адміністративної статистики; правничої комісії про проект закону, який касує окр. суди в Білій Підляській, Млаві та звіт комунікаційної комісії про проект будови залізничної Краків-Мехів. Крім того на ден. порядку є проект про зміну закону про заг. військову службу, зміни закону про охорону комірників, про устрій адвокатури та про полекші сплат і зобов'язань зем. господарств.

КАТАСТРОФА У ГДИНІ.

Мешкальні доми Т-ва Забезпечки Умових Робітників, недавно збудовані, вилетіли в повітря наслідком вибуху світляного газу. Сильний відгомін вибуху та огнений стовп пожежі покликали на місце випадку товпи людей. В лічниці лежить 7 важко ранених, нових ранених добувають із завалищ. Число вбитих і ранених покищо невідоме.

ТАЙНА КОМУНІСТИЧНА ДРУКАРНЯ.

У Варшаві при вул. Гранічний ч. 12. поліція викрила тайну друкарню. Друкарня ця найновішого типу, невідомого в Польщі. Біля друкаря арештували багато комуністів. Загалом арештували у Варшаві 200 комуністів.

КРИВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В БЕЛЬГІІ.

У Гасельті (в Бельгії) 5.500 бувш. військових уладили демонстрацію у відповідь на протибельгійські демонстрації. Весь час ішли бійки між фламандцями та бельгійцями. Активісти здирали з домів бельг. прапори, вибивали шиб, в яких були наліпки в нац. барвах. Активісти нападали на поїзди, що приїздили звідусіль із націоналістами. 500 жандармів не могло дати собі ради. У місц. Кермпл вивернули автобус, що віз із Гасельту нац. маніфестантів. Було 10 ранених. Поїзд, що їхав із Гандави, обкидали камінням.

НЬО-ЙОРК ВИРІКАЄТЬСЯ ЗОЛОТОЮ ВАЛЮТОЮ?

Соціалістичний „Популер“ одержав з Нью-Йорку вістку, що там розглядають проект, на основі якого Зед. Держави виречуться золотою валютою, так що оставлять доларові вільний оборот на грошових ринках і зречуться підтримувати його якиминибудь інтервенціями.

Згаданий часопис повідомляє, що деякі фр. промисловці ліквідують у банках свої доларові конта. Вістки „Популера“ потверджують у Вашингтоні. Там думають, що на днях багато європейських держав переведе основну ревізію т. зв. грошової вартості золота.

У зв'язку з тим заінтересовані американські кола настоюють на през. Гувера, щоби заініціював скликання міжнар. валютної конференції. Гувер же з тим поки не приїде прем. Ляваль.

ЖЕРТВИ ВИПАДКУ В АРГЕНТИНІ.

Близько стації Ля П'ята тягарове авто наїхало на моторовий залізничний вагон, в якому їхало 14 робітників, емігрантів із Польщі, направляти залізничний шлях. Підчас випадку 8 робітників було ранених: Марко Камінський, Михайло Павловський, Семен Крупа, Фелікс Копачевський, Мих. Старик, Іван Куявський, Мих. Вольський та Тимко Чижик.

ЯПОНСЬКІ ЛІТАКИ НАД ЧІН-ЧАВ.

Японські літаки бомбардували місто Чін-Чав, до якого переїхав мукденський уряд. Багато будинків зруйнованих, два китайці згинули. Московська преса повідомляє, що японський уряд признав півтора мільона ен на скріплення військової окупації у Манджурії.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8-92 50—8-93 00, канадський долар 8-60 00—8-65 00, чеська корона 0-26 33—0-26 50, австрійський шілінг 1-15 00—1-18 50, румун. лей 0-05 00—0-05 50, французький франк 0-34 80—0-35 10, швейцарський франк 1-73 00—1-73 20, фунт стерлінгів 31-50 00—35-50 00, радянський червонець 0-00—0-00, німецька марка 0-00 00—0-00 00

Золото: 20 корон 36-50 00—36-50 00, 20 франків 35-00 00—36-00 00, 20 німецьких марок 00-00 00—00-00 00, 10 російських рублів 47-50 00—47-50 00

Товариство Приятелів Союзу Народів про українську справу.

„Век Нови“ в числі з 9. ц. м. приносить таку вістку: „На нараді Союзу Приятелів Ліги Націй у Перуджії пройшла вчора постанова у справі української меншини в Польщі. Ухвала стверджує, що

вирішення українського питання в Польщі є дуже важке з огляду на брак лояльності до польської держави, який стало показують дея-

кі частини української меншини та з причини існування терористичних організацій. (Підчеркнення „В. Н.“).

В постанові висловили надію, що співробітництво між польським урядом і партіями української меншини для розв'язки українського питання у Польщі безоглядно кінчене. Проти ухвали промовляли німці та д-р Армєнсьє.

Три роки українського щоденника в Румунії.

З днем 1. ц. м. перейшов український щоденник „Час“, що виходить у Чернівцях, у четвертий рік свого існування. З цього приводу появилася в ч. 881. „Часу“ передова стаття, в якій зведено підсумки його трілітньої праці для добра українського народу в Румунії.

Підсумки ті, не зважаючи на скромний обсяг „Часу“, немалі. За його поміччю зросла українська національна свідомість, скріпилася відпорна сила українського народу проти всіх заходів денационалізації, зросла боева сила народу і змагання за привернення загартаних йому національних прав, зросла політична зрілість і сила, з якою нині не тільки рахуються, але й мусять рахуватися у краю і в державі.

Одно, що не вдалося „Часові“ (як сам до того признається), це підтримати той ентузіазм, що ародив той орган, не вдалося приборкати той

анархічної владі, питомої українському народові, об яку розбиваються й найкращі почини, не вдалося вкорінити в маси почуття обов'язку супроти своєї національної преси, на яку спадає весь тягар національної роботи й боротьби. Доказом правдивості вище сказаного є факт, що видавництво „Часу“ саме під кінець третього року існування, внаслідок недбалості, а вчаси й легкомудрості багатьох передплатників, мусіло зменшити обсяг часопису до половини...

Не зважаючи на тяжку скруту, в яку попало нині видавництво „Часу“, його керманічі вірять, що українське громадянство Румунії не допустить до його упадку, а навпаки, піддержить його так, що одинокий український щоденник в Румунії буде у своєму дальшому існуванні вповні забезпечений.

—o—

В справі студій у Чехословаччині.

Чехословаччина приймає студентів-славян.

З огляду на те, що замітка „Чехословаччина не приймає студентів чужинців“ у 213 ч. „Діла“ (з 24. м. м.) може дезорієнтувати багатьох наших західно-українських абітурієнтів, що бажали би студіювати в ЧСР, прошу надрукувати таке висноження.

У ЧСР „нумерус клявуз“ для чужинців не існує. Вписи славян-чужинців (зокрема українців) розглядає тутешня високошкільна влада дуже прихильно, не лише на чеських, але й на німецьких високих школах. Про „переповнення“ можна сказати тільки на медичних і тих факультетах, де для студій потрібні лабораторії й подібні урядження.

Речинець вписів, як і на більшості європейських високих шкіл, звичайно кожного року продовжується. Тай після продовженого речинця є ще змога протягом кількох тижнів вписатися до школи при заплаті грошової „кари“. Декан одного з факультетів чеського університету в Празі, прочитавши згадану замітку в „Ділі“ та приватного українського листа зі Львова про спосіб інформування наших студентів (щодо обмеження вписів) з боку чехословацького консулату у Львові, висловив підписаному своє надзвичайне здивування та рішучо заявив, що в напрямі обмеження вписів чужинців у ЧСР університетська влада не має ніяких розпорядків. Наприклад філософські й деякі інші факультети чеського і німецького університету в Празі, наскільки

не брати під увагу збільшене зацікавлення до студій славистики на чеських університеті, — взагалі не „переповнені“. Але недоцільно посилати з краю поштою документи безпосередньо до шкіл, жадаючи т. зв. „посвідку вписів“ (тимчасову) — щоби дістати візу або знижку пашпортових оплат. Згідно зі заявою ректорського комісаря чеського університету такі численні прохання протягом останнього місяця відкидали. Отже найліпше це робити через тутешні українські студентські організації. Коли підписаний мусів у справі такої тимчасової посвідки про впис для львівського земляка виконати чотири особисті інтервенції у декана одного з факультетів чеського унів. в Празі (крім кількохразових розмов у цій справі в університетських канцеляріях та довшого викладу деканові про сучасне культурно-політичне положення українців у Польщі), то це сталося мабуть тільки завдяки ріжним приватним поголоскам, що сюди з Польщі надійшли. М. ін. муну згадати, що на німецькім університеті в Празі на мій запит обіцяли видати таку посвідку про впис автоматично при предложенні приписаних документів. Компетентні університетські особи (чеського унів.) висловили м. ін. підписаному погляд, що почин у справі обмеження видачі віз у Польщі для студій в ЧСР вийшов не з чеського боку.

Прага.

Д-р Микола Масюкевич

Відвідини лорда Рідінга у Парижі.

Голоси французької преси.

Як відомо, англійський міністр зак. спр. лорд Рідінг відвідав 7. ц. м. Париж, щоби переговорювати з представниками французького уряду. Всі розмови лорда Рідінга з французькими міністрами велися при замкнених дверях і преса лише виключно з власних здогадів торкнулася порушених у тих розмовах питань.

Часопис „Пті Парізієн“ впевняє, що Англія хоче показати перед усім світом бажання співпраці з Францією у міжнародній політиці.

Інші часописи зв'язують відвідини Рідінга з майбутньою поїздкою французького прем'єра Ляваля до Вашингтону. У париських нарадах мала бути мова про ті питання політики, промислу та фінансів, які прийдуть на чергу нарад в Америці. Товариш подорожі Рідінга Лайт Росс зазначив представникам париської преси, що повинні бути обговорені фінансові питання.

„Журналь“ пише: „Прем'єр Ляваль їздив до Берліна, щоби пригладитися, чи можливе фран-

цузько-німецьке співробітництво без полатого спірних питань. До Америки поїде Ляваль з якими поглядами на справу. Англія у тій подвійній операції заінтересована не менше кожної іншої країни, тим більше, що практичний вислід взагалі залежить від становища Англії. Тому відвідини Рідінга в Парижі мали на меті, щоби арозуміти, чи Париж поважно хоче порозуміння. З усіх питань, які хоче Ляваль порушити у Вашингтоні, більша частина залежить від порозуміння між Англією та Францією“.

„Інтрасіжан“ догадується, що головні питання порушені лордом Рідінгом у розмовах з французькими міністрами відносились до репараційних сплат на основі плану Йонга, заміток до маторії Гувера й нового розподілу світового запасу золота. Порушували питання вкладів у німецький промисл і фінансової допомоги Німеччині.

—o—

Пайдократія в Румунії.

Вибрики румунських студентів.

Повідомляють з Букарешту: Три студенти напали на учасника міжпарламентарної наради, відомого бельгійського пацифіста Ля Фонтена і його дружину та важко їх побили. Всіх трьох

студентів арештувала поліція і вони будуть відповідати перед наглым судом. Студенти кажуть, що не подобався їм пацифістичний виклад Ля Фонтена, виголошений у Букарешті.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

3 Чехословаччини.

В мин. неділю розіграли лігові дружини Чехословаччини змагання за мистецтво з таким вислідом: Спарта—Наход 4:4 (2:1), Славія—Вікторія (Пільзно) 4:1 (2:0), Богемієнс—Чехіє-Карлін 5:3 (4:2), Вікторія Жіжков—Теплицер Ф. К. 2:0 (2:0). Тепер, по трьох змаганнях, на першому місці в таблиці є Спарта (5 п.), на другому Богемієнс (5), на третьому Славія (4). На останньому місці є покищо Кладно (без одного пункту).

Одночасно розіграли у Празі змагання за державне мистецтво аматорських клубів Нім. Футб. Клуб з Чехослованом—Коліже з вислідом 3:3 (2:1). Тому, що й ці другі змагання покінчилися ремісом, відбувається між цими клубами ще третя, рішача розгрівка.

3 Австрії.

Змагання за мистецтво у Відні: Спорт-клуб—Гакоаг 6:1. Тов. змагання: Раді—Моравська Славія 6:0.

3 Балкану.

Софія. Болгарія—Югославія 3:2 (0:2).

✠ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Василь Залуцький, парох Коршова біля Коломиї, помер в 65. р. життя дня 30. вересня ц. р. — З Покійним зійшов у могилу заслужений наш священник і український громадянин. Після висвячення в 1894 р. працював він три роки як сотрудинок у Звинячці коло Мельниці, потім 12 літ у Балинцях, а від 1910 р. у Беледі у Снятинщині, де провів півтора десятка літ. Всюди, де працював як священник, розвивав теж з успіхом і культурно-освітню працю. В 1925 р. перейшов на парохію до Коршова, де, хоч і з підірваним здоров'ям, забрався з молодечим запалом до роботи в церкві, школі і в

громаді. За його побуту в цьому селі і при його спів-ініціативі основані майже всі нинішні освітні та економічні установи в Коршові: районова молочарня (найбільша на Покутті), кооператива „Єдність“, кредитівка „Ощадність“, кружок „С. Господаря“, секція господарів, кружок „Рідної Школи“, господарські курси в школі „С. Господаря“, кружок „Відродження“ й інші. В кожну з тих установ вложив він немало праці й енергії, всі вони завдячують його кійному світі гарний розвиток. Як був скромний і тихий у праці, так тихо й без розголосу жертвував дім на захоронку в Підгайцях, звідки був родом, де найшли приют і виховання десятки українських дітей з Підгайщини. Про його ревність у праці свідчить найкраще обставина, що вже прикований до смертної постелі влаштував 12-денну місію в Коршові, задумав ще давніше, якій прислухувався сам вже тільки лежачи. — Похорони Покійного відбулися дуже величаво при участі 20 священників і маси народу. Прощальну проповідь у церкві виголосив о. Савицький, а над могилою декан о. Дмитраш. Вінки зложили, крім вичислених вгорі установ, також чит. „Просвіти“, громада та учительський збір. — В. Й. П.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Володимир Левицький: З ДОРОГИ НА ПІВНІЧ. Ст. 329. Львів, 1931. Накладом Книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка.

ЖУРНАЛИ

НОВІ ШЛЯХИ, літературно-науковий місячник. Ч. 10. Жовтень 1931.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Вересень 1931. Ч. 9. Р. XXVI.

ЖИТТЯ й ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал. Місячник. Р. V. 1931. жовтень. Ч. 1. (49). Зміст: Михайло Галушницький 26. XI. 1878—25. IX. 1931. Ч. Робертс: Орка — морська тигриця. М. Мазепенко: Крем'янець. М. Творидло: Сесіль Ролс, король діамантів. Я. Пастернак: Що кожний повинен знати з археології. І. Крип'якевич: Історичні проходи по Львові. Б. Лисанський: Електричність як сила природи та чинник сучасної техніки. Ю. Крохмалюк: Церний лет на кулистому бальоні. Як вишукують підморський кабель. Хвильовий дає гун. Бібліографія.

ДОМАШНЄ ОГНИЩЕ, красне письменство, товаришське життя, розвідка, справи родини й родинного здоров'я. Місячник. Р. I. Ч. 7. 1. X. 1931.

ВІСТИ З ЛУГУ, письмо присвячене луговим і січовим справам. Місячник. Ч. 8—9. Серпень-вересень 1931. Р. VI.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Ч. 6. вересень 1931.

КУБАНСЬКИЙ КРАЙ, неперіодичний орган. Ч. 8. 30. липня 1931. Ст. 100. Літографований випуск. Praha. Zizkov, Jizinska 16 17/III. M. Omelcenkova.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, двотижневий орган Краєвого Госп. Т-ва „Сільський Господар“ у Львові. Річник XVII. 1. жовтня 1931. Ч. 19.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник „Маслосоюзу“. Р. VI. 1. жовтня 1931. Ч. 10.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 8. X. 1931. за масло експортне і десертне пріма — зод., за літру молока 24 сот., літру сметани 1:10 зод., кошу лень 5:60 зод.

З огляду на непевну ситуацію ціни масла не подляється.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр: Нечиний.

Театр Різнородностей:

П'ятниця, 9. жовтня, година 7:30 веч. „Моральність пані Дудської“.

Субота, 10. жовтня, година 7:30 веч. „Моральність пані Дудської“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Десятьох із Павія“.

ЛЕВ: „Десятьох із Павія“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Ветелий поручник“ (Моріс Шеваліє).

МІРАЖ: Звукова фільма: „Синий метелик“ (Марлена Дітріх, Еміль Янінгс).

ОДЗЯ: Звукова фільма „Король прощай“.

ПАЛІАС: Звукова фільма „Давид Гольд“ і тижневик Фокса.

ПАН: „Звукова фільма: „Монте Карло“.

ПІСАЖ: „За гріхи брата“ та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Магдалина“ та додатки.

СОНЦЕ: „Жінка на місяці“ і „Ріф на решті сам“.

СТИЛЕВ: „Адютант“ (Мозжухин).

УПІХА: „Карло Альдін в панцирній анти“ і „Теря дозі“.

ХИМЕРА: „Неаполь співаюче місто“, (І. Кенура, Б. Гельм).

Програма радіо.

Субота, 10. жовтня 1931.

Лисьск (239,3) 19:30 „Сучасні питання акустики“. Моравська Острава (263,4) 22:25 Пісні й танці. Брно (341,7) 20:05 Музичні пісні. Лондон (356,3) 21:30 Збірний концерт Гамбург (372,2) 20:00 Вечір оперної музики. Букарешт (394,2) 17:00 Легка музика. Сотенс (403,8) 20:30 Збірний концерт. Берлін (419) 18:05 „Живуча вода“ — оповідання; читає Антос. Харків (426) 15:00 Концерт. 20:00 Концерт. Рим (441,2) 17:30 Концерт. Гельсінґфорс (453,2) 21:15 Танкова музика. Лінгінберг (472,4) 19:30 „Будова міст у давніх і новітніх часах“. 20:00 Веселий вечір. Прага (486,2) 19:05 Музика. Мільно (50,5) 21:00 Народний вечір. 23:00 Танкова музика. Брукселя (508,2) 21:00 Концерт. Відень (516,4) 17:00 „Подорож по Аятолі“. 17:30, 19:30 Концерти. Будапешт (550,5) 17:25 Музика баллад. Любляна (575,8) 20:30 Хор. Ленінград (1000) 11:10, 15:00, 18:30 Концерти. 20:00 Літературна гутіока. Осло (1071,4) 16:30 Концерт. Калюнд-борг (1153,8) 22:25 Співа 22:25 Танкова музика. Москва (1431) 19:00 Література. 19:30 Концерт. Кенігсверстергаузен (1634,9) 20:30 Танкова музика. Париж (1724,1) 22:45 Грамофонові кружки.

Львівське радіо.

Субота 10. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11:55 Час із Варшави та програма. 12:10 Про погоду дня. 15:05 Господарські оповістки. 15:15 Військові новини для всіх. 16:05 „Пролетаріат і література“. 16:20 Хроніка. 16:40 Легка музика. 17:10 Відчит. 18:05 „Нурень“ оповід для дітей. 18:30 Концерт для молоді. 18:50 Всячина. 19:15 Господарські новини. 19:30 „Вчорашня й сьогоднішня архітектура Львова“. 19:45 Радіовий денник. 20:00 „Поворот моряків“. 20:15 Збірний концерт. 21:55 „На овіді“. 22:15 Збірний концерт. 22:40 Оповідки. 23:00—24:00 Танкова музика з львівської „Багатеї“. 12:15, 14:45, 15:25, 19:25, 22:10 Грамофонові плити.

Неділя 11. жовтня 1931.

Львів (380,7) 10:15 Служба Божа з львівської римо-кат. ватедри. 11:35 Передача з Варшави: Місійний відчит. 11:58 Передача часу з Варшави. 12:10 Передача з Варшави. 16:20 „Про жіночу моду“. 16:30 Відчит із Кракова. 16:45, 19:40 Грамофонові плити. 16:55 Передача з Варшави. 17:25 Передача з Брукселя. 18:00 Мандоліністи. 18:20 Листування. 18:35 Продовження гри мандоліністів. 19:00 Всячина. 19:20 Література й музика. 19:45 Передача з Варшави. 22:25 Спортова оповістка. 23:00—24:00 Музика з львівської „Багатеї“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Кооператива Української Театр у Львові (був. ім. Тобілевича).

ГОРОДЕНКА:

10. X. „Про що Тирса шестіста“.

11. X. Циганка Аза“.

КОЛОМІЯ:

12. X. „Лялька“.

13. X. „Пурга“.

14. X. „Про що Тирса шестіста“.

СТАНІСЛАВІВ:

15. X. „Лялька“.

16. X. „Пурга“.

17. X. „Чесна Сузанна“.

18. X. „Про що Тирса шестіста“.

Український театр під адм. пров.

І. Волощука.

ЯРОСЛАВ: з поворотом ще 2 вистави.

10. X. — Циганка Аза.

11. X. — Наталка Поганка.

ПЕРЕМІШЛІ:

12. X. — Хмара.

13. X. — Для шаста (примєра).

Перед виїздом на захід театр доповнить хор і прийме і тенора, і сопрана і 1 танцює нар. танці. — Оферти проху слати на руки І. Волощука. Адреса в часописях.

Концерти Василя Тисяка відбудуться: дня 10. жовтня в суботу в Дрогобичі, в салі Сокола, а дня 11. жовтня в неділю, в Бориславі, в салі кіна „Кольосей“ (Народний Дім). Фортепианний супровід пані Куницька.

На Рідну Школу зложили в золоті ВП: Антонія з Острожниських і інж. Михайло Савчук Львів 50 замість повідомлень про своє звичання яке відбулося 23.IX в Заднір'ю к. Львова, Студент. Секція в Каміні Стр. 23:15, як частину доходу з вечериць, Учні VIII. Б. кл. української гімназії в Перемішлі 30, Учні VII. Б. тож гімн. 30, а нагоди іменини Ошкуня класи Маруся Сичинська Львів 10 замість квітів на домінону ба. п. о. Александра Грегорівича, Т-во „Основа“ Львів 60 як частину доходу з балю в 1930 р. — ВП. Жертвувальниця складала ширю подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиків літ у цілм краю знапа фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 130

КАНДИДАТ АДВ. з 3-літ. практикою шукає місця в адвоката зараз. — Згодошення до Адм. „Діла“, під „Кандидат“. 624 8—3

ЗРЕДУКОВАНИЙ учитель рідничної школи на Поморі, добрий промовець і організатор, практика в кооперативі, вмів вести хор і книговодство, шукає відповідної праці від 1. XI. 1931 р. — Ласкаві оголошення: М. Девоссер — Станіславів, ауд. Слорачького, ч. 34. 633 2—2

ІНТЕЛІГЕНТНА ОСОБА займається кухнею, господаркою у священника пелебса, відітня. Листи до Адміністрації „Діла“ під „Посада“. 641

ІНТЕЛІГЕНТНА ОСОБА пошукує посади господині за невеликою винагородою. Адмін. „Діла“ під „Вдова“. 645

УНЕВАЖНЮЄТЬСЯ агублену військову книжочку видану ІІ. К. У. Санок на імя Гоц Григорій. 643

КАНДИДАТ АДВ. з річною судовою і бюровою практикою шукає місця в адвоката зараз. Згодошення до Адміністрації „Діла“ для „Пильний“. 644 1-5

МОЛОДИЙ двірський львові в добрих свідченнях шукає посади від зараз. Згодошення до Адміністрації „Діла“ під „Чесний“. 641

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Звичайні Загальні Збори

студентського кружка „Р. Ш.“ ім. П. Могили відбудуться в неділю 11. жовтня 1931 в год. 1:40 попол. в салі Академічного Дому.

Денний порядок: 1) Відкриття. 2) Звіт Старшини. 3) Звіт Контр. Комісії. 4) Вибір нової Старшини. 5) Есентуація. Члени являться обов'язково. — Старшина кружка.

Загальні Збори

Членів Товариства Українсько-руськ

Бурса ім. Митр. гр. А. Шептицького у Львові відбудуться в суботу дня 24 жовтня в год. 4. попол. в меші Краєв. Тов. кред. (вул. Домініканська ч. 11. партер) в таким денним порядком: 1) Відчитання протоколу останніх Зборів. 2) Звіт дотеперішнього Видлу. 3) Звіт Контрольної Комісії. 4) Вибір Голови, чотирьох членів Видлу, трьох заступників і трьох членів Контрольної Комісії. 5) Внески і інтерпелляції. — В разі неможливості комплекту, відбудуться нові Збори в год. 5. з тим самим порядком і в тим самим місці. — о. д-р І. Фігель, голова. М. Полек секретар.

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

порукає слідуючі свої видавництва: Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.

В перепиші треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платності в Польщі: Банк для торговлі та промисл. Познань (чековеkonto в ІПКО ч. 200.190).

Почтовеkonto у Берліні: Berlin, N. 3.111.

Присилайте передплату!